

- MENDELU
- Školní lesní podnik
- Masarykův les
- Křtiny

Co si žádá změna klimatu ve vztahu k lesnickému hospodaření na Soutoku?

Tomáš Vrška

Moravská Nová Ves, 9. ledna 2025

- MENDELU
- Školní lesní podnik
- Masarykův les
- Křtiny

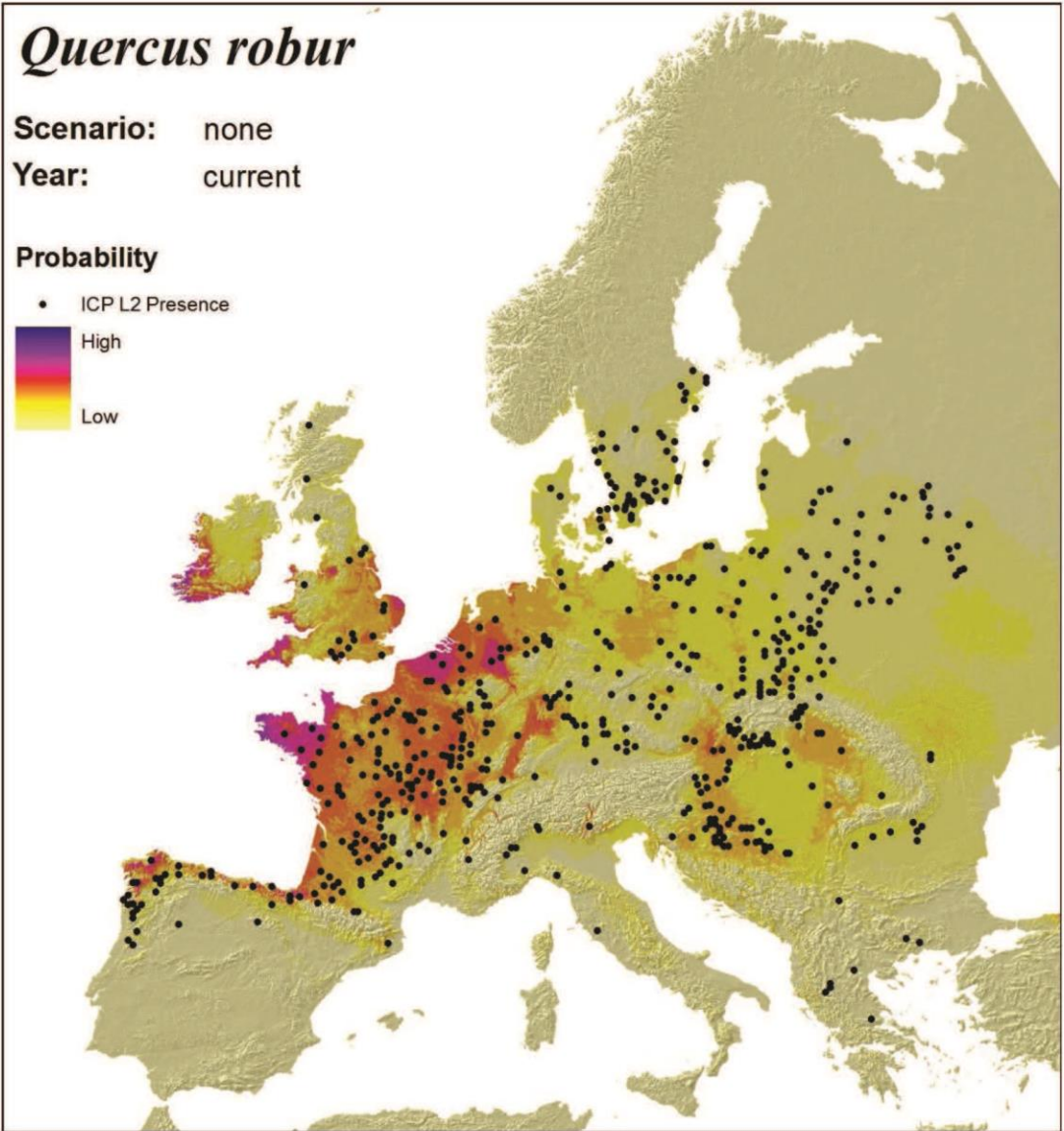
Klimatická změna = změna přírodních podmínek pro stromy

Adaptace lesních porostů

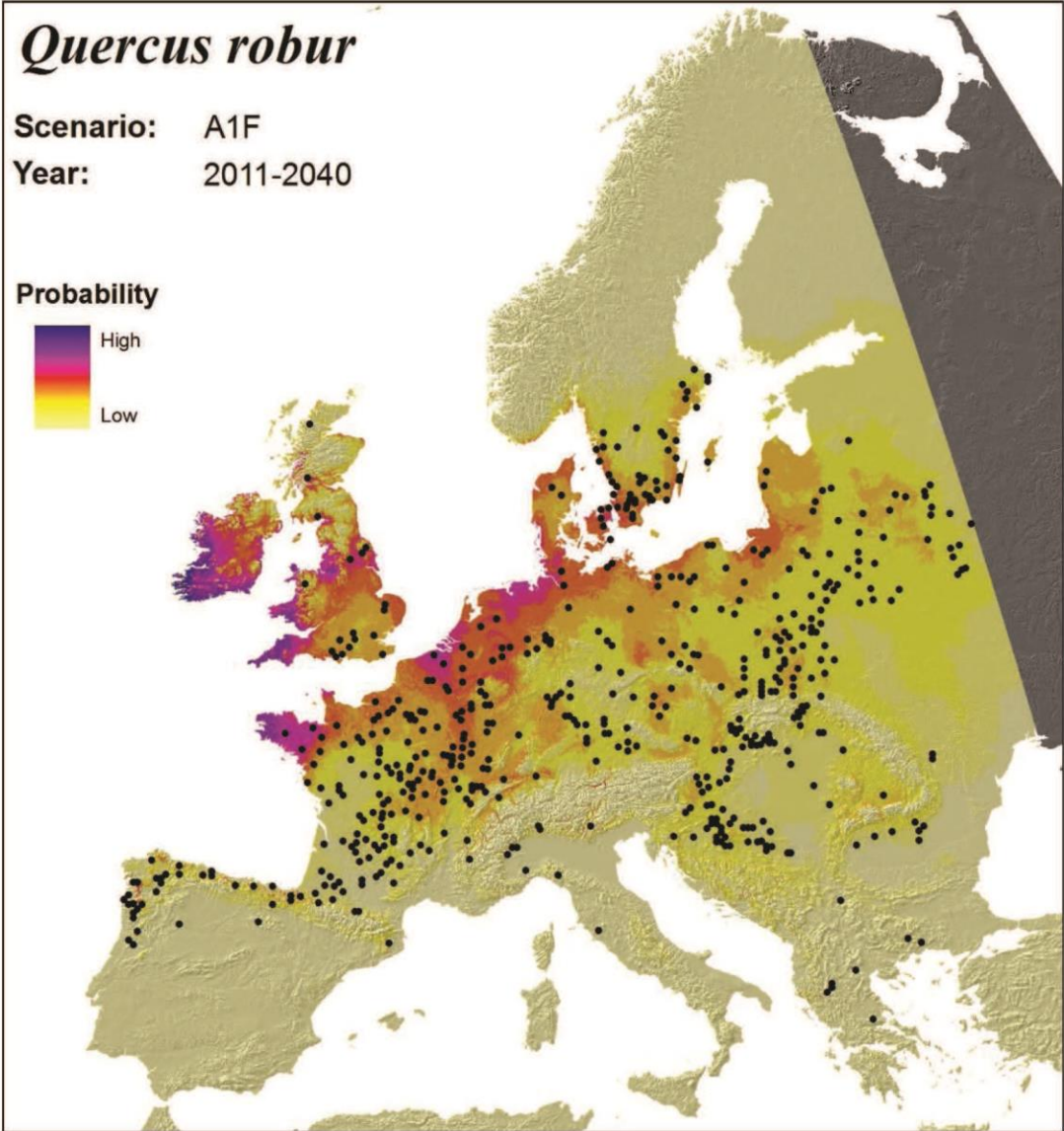
Limity přirozené obnovy – obora, vliv povodní = limity prostorové diferenciace porostů

Dřevinná skladba a pěstební modely pro Soutok budoucnosti

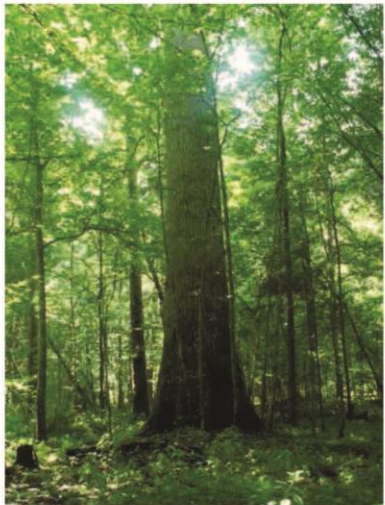
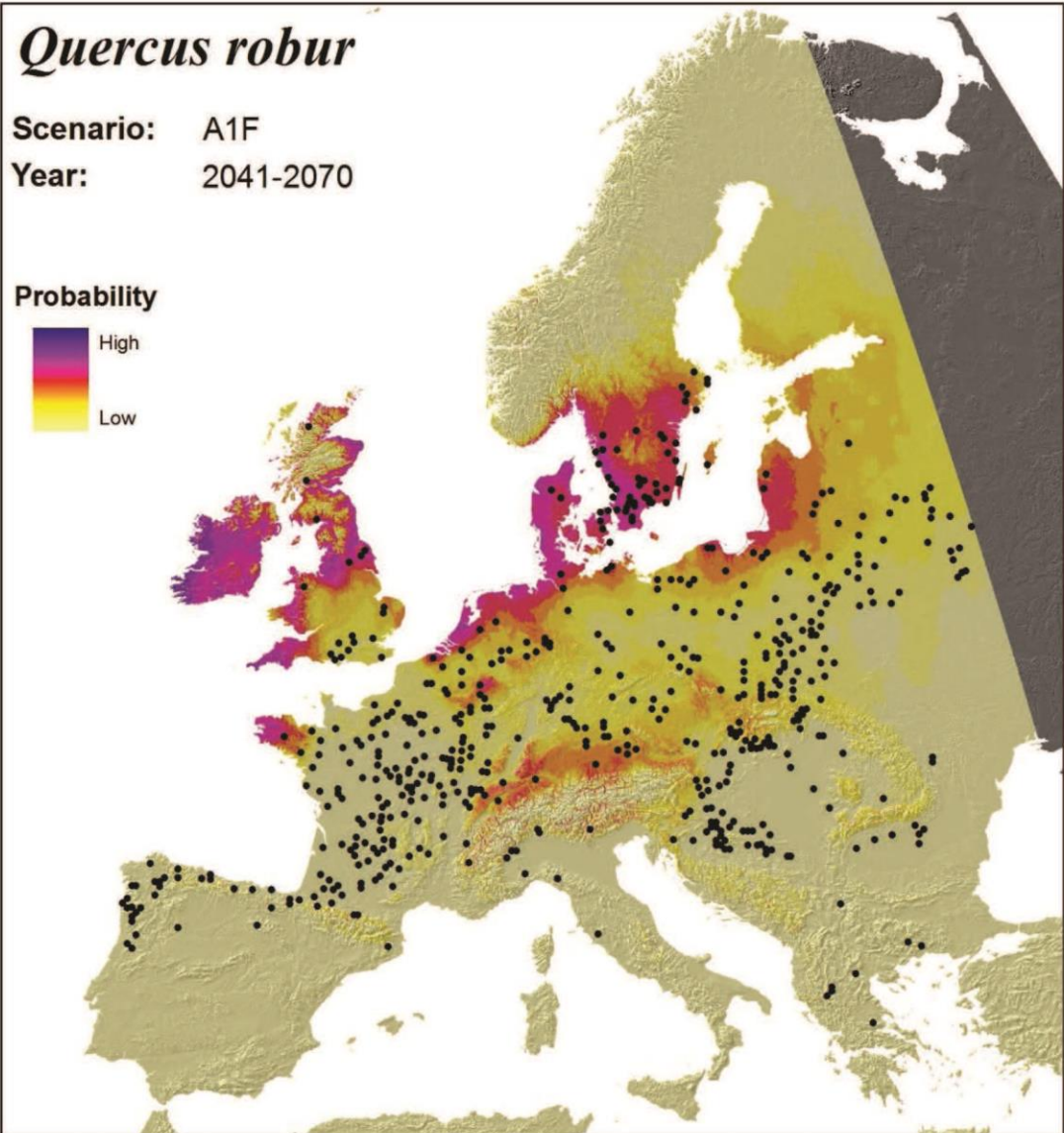
Integrace hospodářských a biodiverzitních modelů hospodaření v prostorovém měřítku krajiny

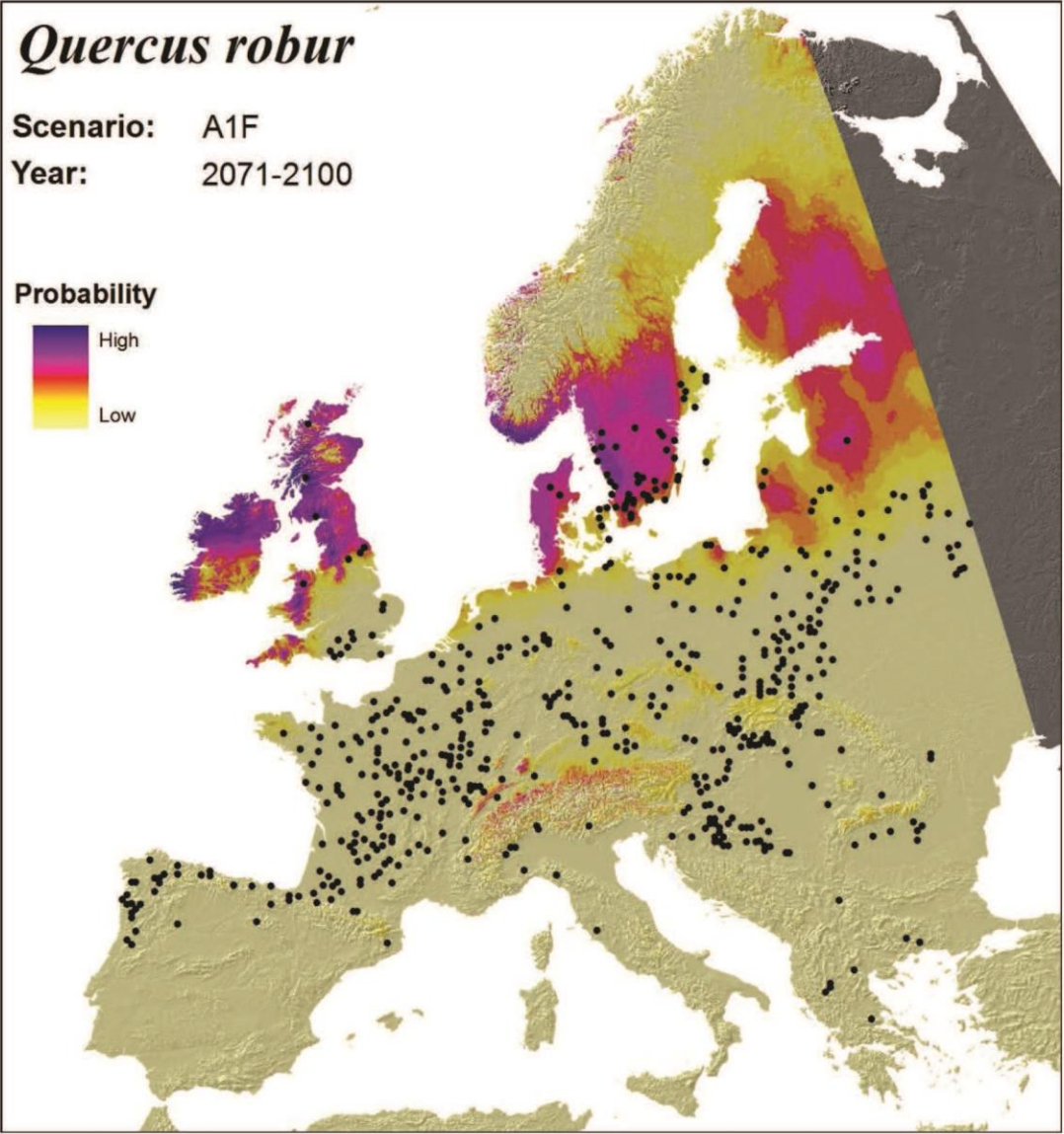
Potential future ranges

Potential future ranges

Potential future ranges

Potential future ranges

- MENDELU
- Školní lesní podnik
- Masarykův les
- Křtiny

Klimatická změna = změna přírodních podmínek pro stromy

- nižší celková dotace vody v již pozměněných podmínkách (kanalizace Moravy 1976)
- nepravidelná dotace dostatečného množství vody
- dříve vysoká a stálá hladina podzemní vody, dnes hluboko
- vyšší průměrné teploty a extrémní periody tepla
- čím tepleji, tím větší transpirace a tedy větší potřeba vody
- letní vedra a nízký stav vody v řekách = fyziologický stres
- nutnost změny způsobů hospodaření
- i) co a jak lze adaptovat?
- li) nové porosty

- MENDELU
- Školní lesní podnik
- Masarykův les
- Křtiny

Klimatická změna = změna přírodních podmínek pro stromy

Adaptace lesních porostů

Limity přirozené obnovy – obora, vliv povodní = limity prostorové diferenciace porostů

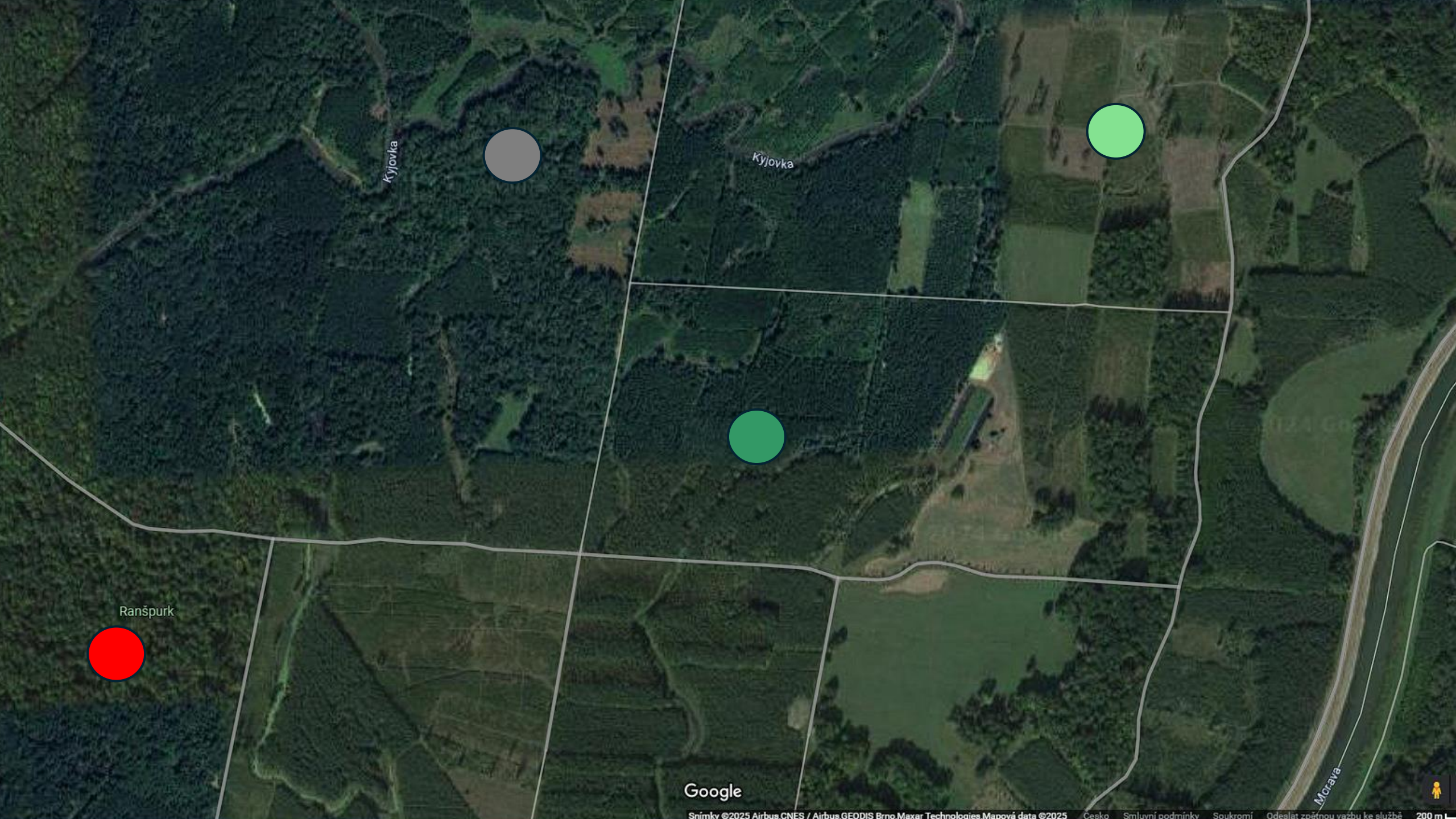
Dřevinná skladba a pěstební modely pro Soutok budoucnosti

Integrace hospodářských a biodiverzitních modelů hospodaření v prostorovém měřítku krajiny

- MENDELU
- Školní lesní podnik
- Masarykův les
- Křtiny

Adaptace lesních porostů = úprava pěstebních postupů

- čím mladší porost, tím lepší adaptační potenciál
- porosty do 40 let věku – není zásadní problém
- 40- 80 let – adaptace opatrnější, pozvolnějši, ale možná
- nad 80 let – spíše udržovací management – pokud možno dopěstovat do mýtních tloušťek a obnovit
- snížit počet stromů více než bylo obvyklé
- uvolňovat stromy s potenciálem dotvoření kulovité koruny = přežít stres
- přinese to zvýšenou růstovou odezvu na uvolnění – win-win zejména u dubu

Kyjovka

Kyjovka

Ranšpurk

Morava

Google

- MENDELU
- Školní lesní podnik
- Masarykův les
- Křtiny

Klimatická změna = změna přírodních podmínek pro stromy

Adaptace lesních porostů

Limity přirozené obnovy – obora, vliv povodní = limity prostorové diferenciacce porostů

Dřevinná skladba a pěstební modely pro Soutok budoucnosti

Integrace hospodářských a biodiverzitních modelů hospodaření v prostorovém měřítku krajiny

- podmínka přirozené obnovy dubu letního = měsíc jarních záplav – ostatní dřeviny nevydrží
- za stávajících podmínek je přirozená obnova DB letního vyloučená – není voda
- rozdíly mezi dřívějšími DB a JS stanovišti se smazávají – unifikace přírodních podmínek
- sušší podmínky přejí babyce, habru, lípě – vzniká silný zápoj, DB a JS musí být podporovány pěstebně, jinak vypadávají ze hry
- prostorový rámec – vše limitováno zvěří – nelze vnímat jak by fungovaly přírodní procesy obnovy lesa – člověk určuje budoucí texturu lesa

- MENDELU
- Školní lesní podnik
- Masarykův les
- Křtiny

Klimatická změna = změna přírodních podmínek pro stromy

Adaptace lesních porostů

Limity přirozené obnovy – obora, vliv povodní = limity prostorové diferenciace porostů

Dřevinná skladba a pěstební modely pro Soutok budoucnosti

Integrace hospodářských a biodiverzitních modelů hospodaření v prostorovém měřítku krajiny

- méně stromů na hektar (60 cílových stromů /ha) – rychlejší dosažení cílové tloušťky
- dvouetážové porosty – vnitřní mikroklima
- zavádění dalších druhů – třešeň, javor mléč, produkčně osika i bříza – tvorba nových porostních směsí – pestřejší skladba
- pěstování dubu – model hodnotového přírůstného hospodářství

- MENDELU
- Školní lesní podnik
- Masarykův les
- Křtiny

Klimatická změna = změna přírodních podmínek pro stromy

Adaptace lesních porostů

Limity přirozené obnovy – obora, vliv povodní = limity prostorové diferenciace porostů

Dřevinná skladba a pěstební modely pro Soutok budoucnosti

Integrace hospodářských a biodiverzitních modelů hospodaření v prostorovém měřítku krajiny

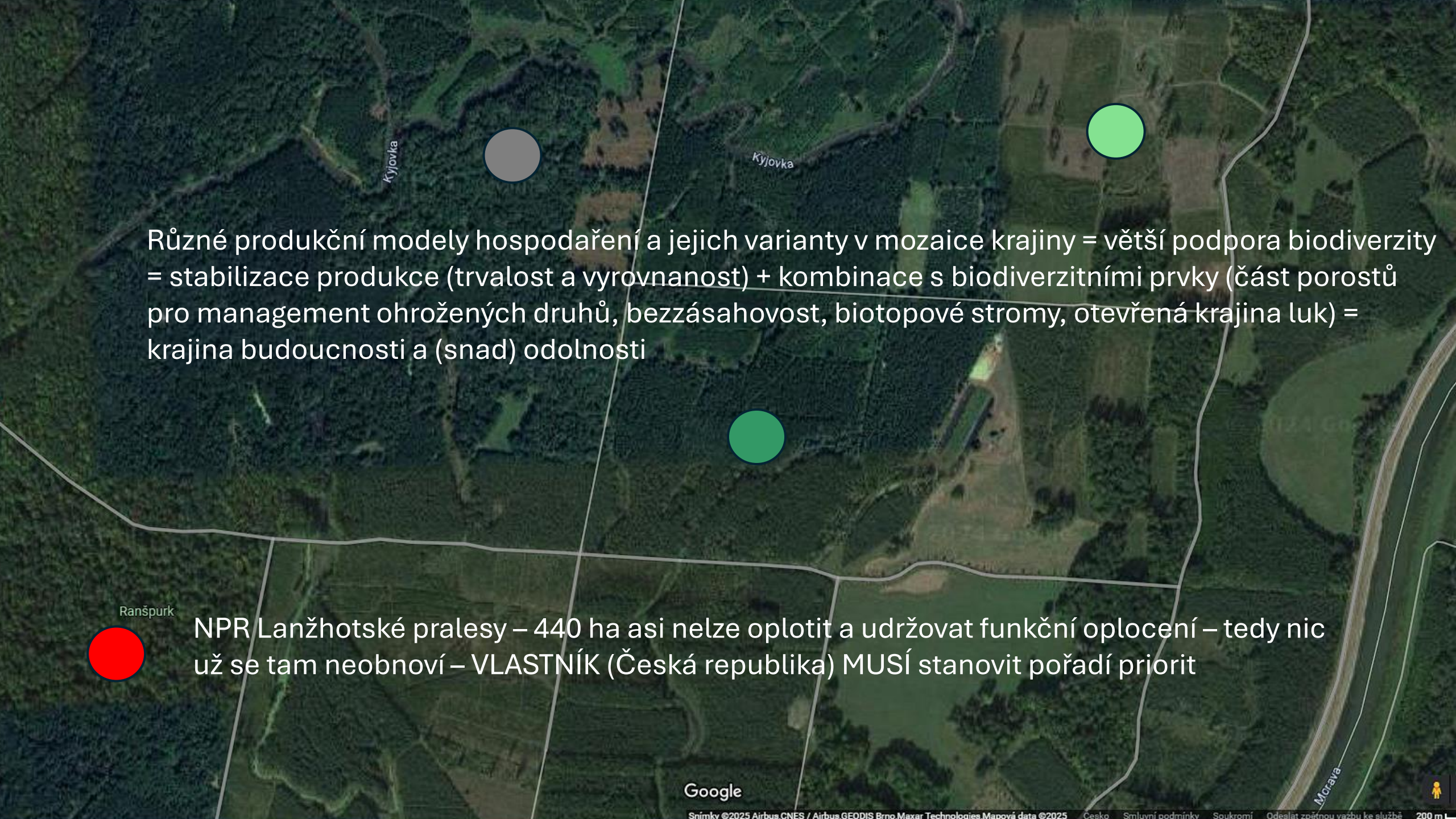
- MENDELU
- Školní lesní podnik
- Masarykův les
- Křtiny

Stabilita lesa = funkční ekosystém = podpora biodiverzity

Prostorová diferenciacie pěstebních modelů (produkčních) – v oboře velmi omezený počet uplatnitelných modelů

- hodnotové přírůstné hospodářství – varianty pro dub, jasan (ořešák) a smíšené porosty (DB, TR, ML, LP atd.) – ale s umělou obnovou
- pasečné (holosečné) hospodářství měkkých listnáčů – osika, topol,
- nelze Dauerwald,
- podrostní model je také výrazně limitován – zvěří i změnou přírodních podmínek
- obecně modely s vyšším podílem užití výběrných principů značně omezeny

I tak je důležitá integrace hospodářských modelů hospodaření a „ochranářských“ modelů obnovního managementu v prostorovém měřítku krajiny

Různé produkční modely hospodaření a jejich varianty v mozaice krajiny = větší podpora biodiverzity = stabilizace produkce (trvalost a vyrovnanost) + kombinace s biodiverzitními prvky (část porostů pro management ohrožených druhů, bezzásahovost, biotopové stromy, otevřená krajina luk) = krajina budoucnosti a (snad) odolnosti

Ranšpurk

NPR Lanžhotské pralesy – 440 ha asi nelze oplotit a udržovat funkční oplocení – tedy nic už se tam neobnoví – VLASTNÍK (Česká republika) MUSÍ stanovit pořadí priorit